

HEEMTUIN 2026 #18 GEAARD : GEDICHTEN

HEEMTUIN:

Frans Terken: Heemtuin

DE VOETLIJN / ZUS VAN ZAND :

Mieke van den Berg: Twee paar

Wijnand Noot: de voetlijn

BARRIÈRE / INEZ STAARINK:

Raymond Tilma: Handbereik

TERRA / ARIS DE BAKKER:

Wijnand Noot: on all fours

Joke Schrijvers: Gekoppeld

CATCHING YOUR DREAMS / KEES ELFFERS:

Frans Terken: Dromenvanger

VLEUGELLANDSCHAP / FIONA ZONDERVAN:

Frans Terken: Wie van steen is

SYMBIOSE - ZWAMMEN /ANNELIES BRAKKEE

LOST IN THE WOODS / GÍGJA REYNISDÓTTIR:

Mieke van den Berg: Lost in the woods

WATERSCHAPSHEUVEL:

FALLING DOWN / IMKE BEEK:

Raymond Tilma *): Bijvangst

CALUNG / RICK ABELEN:

Frans Terken: Meestemmig

FISH TRIBE /DANIELLE RUBINOVITZ:

Mieke van den Berg: Schoolexcursie

Raymond Tilma *): Bijvangst

VAN DE TEKENTAFEL / ANS VAN DEN HURK:

Joke Schrijvers: Tussen aarde en lucht

HEEMTUIN:

VLEUGELLANDSCHAP / FIONA ZONDERVAN

KROMPASSERBOOM / KEES VAN RAAY:

Frans Terken: Bij de boom

HEEMTUIN:

Frans Terken:

Heemtuin

Nemen we het groen in ogeschouw
de kleurenpracht van bloemen
in weelderig grasland en meiveld

te midden daarvan de beelden
die oprijzen tussen de halmen
zo met de ondergrond verbonden

kunstig uit natuurlijke materialen gevlochten
dat oprichten van wat een mens vermag
om zich met de aarde een te voelen

als een school vissen bijeengedreven
staan zij en wij – beeld en mens – hier
in dit park rond de heuvel aan het water

dat het leven voedt vanuit de wortels
hoe we het omarmen en vasthouden

DE VOETLIJN / ZUS VAN ZAND :

Mieke van den Berg:

Twée paar

voeten zo aards
verbonden met de aarde
stap voor stap
liepen ze door het stof

soms waren hun wegen gebaad
vaak kwamen ze hobbels tegen
ploeterend door de modder
hun tenen stotend

dwars door alle seizoenen
gingen ze langs allerlei wegen
en troffen soms een kantelpunt
die een mens plooit en vormt

nu is hun reis voltooid
en kunnen ze naar de aarde terug
waar het stof hen verwelkomt

DE VOETLIJN / ZUS VAN ZAND :

Wijnand Noot:

de voetlijn

met de voeten omhoog tussen het helmgras
een verloren en gewonnen moment
tussen wal en schip
dat de eerste het laatste keert

heerlijk vrij in de natuur
getekend in de lucht, het zand
een contour, silhouet, gezicht
gaat worden uitgewist*

prijsgegeven aan de vloed
die opkomt voor zonsondergang
terug naar de tent, weggespoeld
flessenpost, drink deze wijn

het is mijn bloed
S.O.S., de drenkeling
recente uitvinding
kom laat ons oplopen

naar de vloedlijn
gooi die benen in de lucht
geef je over
aan het grote vergeten

* voetenoot. Michel Foucault: "De mens is een recente uitvinding die op het punt staat, weer te verdwijnen – als een gezicht, getekend in het zand, uitgewist in de opkomende vloed."

BARRIÈRE / INEZ STAARINK :

Raymond Tilma:

Handbereik

een bijna-man
met minder samenhang
dan een schaduw

steekt een hand van draad
uit over het water
dat niets teruggeeft

de vingers haken licht
het park houdt zich vast
aan niets

dat zichtbaar zweeft
in de wind trekt hij
de herfst aan

blad en regen
geven hem gewicht

tot de lege hand
weer iemand wordt

TERRA / ARIS DE BAKKER :

Wijnand Noot:

on all fours

Optimist of pessimist?

Dat is de vraag.

“Dat wij als mens goed geaard zijn.”

Het paralytisch kind

loopt op handen en voeten

in de richting van het raamwerk

over de groene vloer.

Een onbeheersbare levenswil

maakt immense krachten los

die inwerken op het vlees.

De spanning tussen de figuur

en de ondergrond.

Vindt zij een oplossing?

Zullen we zoet zijn?

Kijk je met een blik van binnen

of van buiten?

Krijg je een schok?

Word je geladen?

Durf je me aan te raken?

Zink je als genageld in de grond?

TERRA / ARIS DE BAKKER :

Joke Schrijvers:

Gekoppeld

Ach, aandoenlijk lapjesbeest
op vier poten zonder hoofd

geboren uit twee halve mensen
lijk je toch dier te willen zijn

je raakt me, met al je flarden
die warrig naar beneden hangen

of je in de aarde wilt verzinken
voor kijkgrage bezoekers onderduiken

weg van al die ongevraagde aandacht
en zonder onrust rond dat dubbellijf

dan pas kun je ongedwongen
met zijn tweeën zijn
je helften samen één

dan is een hoofd ook overbodig

CATCHING YOUR DREAMS / KEES ELFFERS :

Frans Terken:

Dromenvanger

Stuur je dromen omhoog de lucht in
laat ze vieren vang ze dan met een lasso
om ze dicht bij je te houden

dat je de hand hebt in wat er gebeurt
ook als je even diep onder zeil bent
geen weet van wat je nog wacht

om ze bij het ontwaken los te laten
in komvormige wolkjes die als schuiten
het ruime sop kiezen in het blauw

meedeinen op de richting van de wind
om je dromen ergens te verwezenlijken
dit kansrijk verrassen van jezelf

wellicht de plek van je tweede natuur
waar je met de voeten aan de grond
een ander aards bestaan ontdekt

VLEUGELLANDSCHAP / FIONA ZONDERVAN:

Frans Terken:

Wie van steen is

Steen zweeft als een vogel met veren
vleugels bewegen sierlijk op en neer
zetten gestaag een daling in naar de grond

even rust nemen en om je heen kijken
zien wie er stiekem op je loert
voor je je weer in het luchtruim verheft

waar het schaduwen van hogerop
boven onze hoofden hangt in draaien
en keren om naar een prooi te spieden

drijven en glijden op de windrichting
tot een trillend bidden in het strakblauw
de plaats van aarden verraad

de kracht van het dalen
trekt marmeren strepen in het uitspansel
in de landing valt zelfs steen stil

SYMBIOSE - ZWAMMEN /ANNELIES BRAKKEE

(– geen gedicht)

LOST IN THE WOODS / GÍGJA REYNISDÓTTIR:

Mieke van den Berg:

lost in the woods

in deze spiegel van staal
zien we ons zelf met groen
lover op de achtergrond
bomen, oude getuigen
zonder verwijt

ben ik als een van die mensen
op de takken van de levensboom
geworteld in een oude meerpaal
gedragen door water en tijd?

ooit waren wij geen bezoekers
maar deel van het bos
takken werden vuur
warmte in de nacht
stammen werden een huis
beschutting tegen regen en wind
verbonden met de seizoenen
met de stilte
met de adem van de aarde

nu wij ons in dit staal spiegelen
in onze versteende wereld
vol muren en haast
wacht het bos nog altijd
zonder verwijt

ik kijk
in die spiegel
zie de mens die ik was
de mens die ik ben
misschien ook
de mens die een weg vindt

verloren in het bos
of juist daar
–tussen wortels en takken–
weer thuis.

WATERSCHAPSHEUVEL:

FALLING DOWN / IMKE BEEK:

Raymond Tilma:

Bijvangst

een blauw net
heeft tussen takken
het park gevangen

de school van staal
zwemt stil weg
boven het gras

geen bek opent
voor wat wazig
voorbij drijft

ze oefenen droog
voor een wereld
zonder water

ze leren hoe je
zonder stroming
vis blijft

hoe je in vorm vlucht
kuit schiet in het gras

je kieuwen vult
met herfstlucht

Tevens bij: FISH TRIBE /DANIELLE RUBINOVITZ

CALUNG / RICK ABELEN:

Frans Terken:

Meerstemmig

Tussen toontje hoger en toontje
lager is het lastig kiezen
om klank en geluid zuiver te houden

zo op het gehoor is er geen woord
teveel aan - geen stem
die de illusie van goed verstaan
hoe dan ook verstoort

en toch niet zeker weten
welke toonhoogte te kiezen
voor een eenvoudige opening
van deze natuurlijke samenzang

als altijd de twijfel
moet het harder of zachter
worden we wel of niet hoorndol
van spelen met het juiste volume

en niet zeggen dat het ongehoord is
er is altijd iemand op deze aarde
die naar dit geluid wil luisteren

FISH TRIBE /DANIELLE RUBINOVITZ:

Mieke van den Berg:

schoolexcursie

je kunt hem echt niet missen
een schutkleur heeft hij niet
deze blauwe school vissen
uit de wateren opgediept

waarom? dat wordt gissen
want hij aardt slechts in de zee
liet Daniella hem mee beslissen
of was dit uitstapje haar idee

wilde de groep als ieder reizen
verre oorden gaan verkennen
zijn avontuurlijke aard bewijzen
voor hij huiswaarts gaat zwemmen

hier voelt hij zich helaas niet pluis
de dorre droogte maakt hem grauw
hij hunkert naar zijn koele huis
in de wateren diep en blauw

Tevens bij: FISH TRIBE /DANIELLE RUBINOVITZ

Raymond Tilma:

Bijvangst

(Zie bij FALLING DOWN / IMKE BEEK)

Joke Schrijvers:

Tussen aarde en lucht

Je kunt het niet missen, dit
zoals het zich opvallend rood
boven het gras en riet omhoog strekt
een beetje overhelt, dat wel
maar nee, omvallen doet het zeker niet

het geeft de hele omgeving kracht
en kleur en spanning, dit
staketsel, ferm en sterk en toch
fragiel, van houtjes aan elkaar geknoopt

ik wil dit wel als voor-beeld
bij het ouder worden en het zijn

hoe je in losse stukjes van
levensresten ondanks weer en wind
verduveld krachtig overeind kunt blijven

HEEMTUIN:
VLEUGELLANDSCHAP / FIONA ZONDERVAN:

Frans Terken:

Wie van steen is
(zie hiervoor)

KROMPASSERBOOM / KEES VAN RAAY:

Frans Terken:

Bij de boom

Zoals de boom denkt
waar zijn jullie eigenlijk mee bezig
aan al dat doen is niets eigen
losgezongen als jullie zijn van de grond

de aarde strakgetrokken en beroerd
ritmisch als met trommelstokken
drummen jullie de natuur in het gareel
met lak aan onze groeiwensen

alsof trekken aan een opkomende stek
helpt om groter en breder te worden
tot in de kruin boven ons te beheersen
hoe jullie ook meten en passen het helpt ons niet

bladvangers zijn we
bij de onophoudelijke pogingen
om de wereld naar jullie hand te zetten
niet wij naar de wereld dat is jullie te min

zo glipt het ons door de vingers
maar deze boom blijft standvastig staan
gesmeed in onverwoestbaar staal
kijkt met mededogen op jullie neer